

Uwagi do projektu Polskiej Strategii Wodorowej

Potrzeba zielonych priorytetów

Polska Strategia Wodorowa wymaga zazielenia i lepszej priorytetyzacji działań

- W perspektywie wymogów Europejskiego Zielonego Ładu¹ i planowanych zmian w unijnym prawie konkurencji², strategia nie powinna przewidywać przyznawania żadnej nowej pomocy publicznej dla infrastruktury i wytwarzania wodoru wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny.
- Publiczne wsparcie powinno być kierowane do sektorów, w których stosowanie wodoru jest bardziej efektywne energetycznie niż dekarbonizacja za pomocą alternatywnych nośników energii.
- Strategia wymaga dostosowania do strategii wodorowej UE³ oraz uzupełnienia o ocenę skutków i ocenę oddziaływania na środowisko.

---

¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

² https://ec.europa.eu/competition/information/green_deal/index_en.html

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/FS_20_1296

Efektywność energetyczna przede wszystkim

Przedstawiony do konsultacji projekt Polskiej Strategii Wodorowej⁴ powinien skupiać się na wsparciu kilku priorytetowych obszarów działań, kierując się nadrzędną zasadą unijnej polityki i prawa energetycznego „efektywność energetyczna przede wszystkim” (ang. *energy efficiency first*). Dokument powinien w sposób pogłębiony odnosić się do tych segmentów gospodarki, które trudniej będzie zdekarbonizować za pomocą innych nośników energii (np. energii elektrycznej), takich jak przemysł chemiczny lub metalurgiczny. Tam, gdzie istnieją znacznie bardziej efektywne energetycznie i kosztowo alternatywy dla zastosowania wodoru, dokument powinien to wyraźnie wskazywać. Nadrzędnym celem strategii powinna być nie produkcja wodoru, ale dekarbonizacja polskiej gospodarki przy wsparciu technologii wodorowych.

Brak pomocy publicznej dla paliw kopalnych

W warunkach Europejskiego Zielonego Ładu i dążenia do gospodarki zeroemisyjnej, publiczne wsparcie (pomoc państwa) powinno być ograniczone wyłącznie do wodoru wytwarzanego w procesie elektrolizy (tj. zwłaszcza przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii), który jest 5-10 razy mniej emisyjny niż wodór produkowany z paliw kopalnych, w tym z gazu ziemnego. W związku z tym, zakładana w projekcie zasada neutralności technologicznej nie powinna odnosić się do finansowania projektów ze środków publicznych. Pomoc publiczna nie powinna być dystrybuowana w szczególności w odniesieniu do wodoru powstającego w wymienionych w projekcie strategii procesach zgazowania węgla (z ang. IGCC) czy reformingu parowego. Na taki krok zdecydowały się już chociażby, będące znaczącym hubem gazowym, Niemcy. Wodór pochodzący z paliw kopalnych powinien być wytwarzany na zasadach rynkowych.

Budowanie przewag konkurencyjnych zamiast wsparcia schyłkowych sektorów

Jednym z celów strategii nie powinno być, jak wskazano na s. 13 projektu, „wspieranie rentowności sektora górnictwa kamiennego”, ale wyłącznie kreowanie nowych gałęzi gospodarki, zastępujących schyłkowe sektory. Z projektu powinny zostać też wykreślone fragmenty dotyczące wytwarzania wodoru w oparciu o technologię zgazowania węgla, która jest skrajnie nieefektywna tak środowiskowo, jak i ekonomicznie⁵.

Niespójność ze strategią wodorową UE

Projekt jest niezgodny z unijną strategią wodorową, która zdecydowanie promuje wodór pochodzący z odnawialnych źródeł energii. Jednocześnie Polska Strategia Wodorowa stanowi, że finansowanie krajowych inwestycji ma w znacznej mierze pochodzić ze środków europejskich. Strategia powinna

⁴ <https://www.gov.pl/web/klimat/rozpoczely-sie-konsultacje-publiczne-projektu-polskiej-strategii-wodorowej>

⁵ http://ieefa.org/wp-content/uploads/2018/09/IEEFA_Projekt-IGCC-w-Lecznej_Spodziewane-wysokie-koszty-i-klopoty-ekspl...pdf

skupiać się więc na tym, w jaki sposób najefektywniej ubiegać się o te środki, zwłaszcza że polskie projekty będą konkurować z inicjatywami z innych państw członkowskich. Z konsultowanego dokumentu wynika, że bardziej ambitne plany w zakresie gospodarki wodorowej ma chociażby, znacznie mniejsza od Polski, Holandia.

Brak problematyki obrotu wodorem

Projekt nie odnosi się do kwestii międzynarodowej współpracy przy projektach wodorowych oraz obrotu wodorem (import-eksport – czy rząd dostrzega tutaj ewentualne przewagi konkurencyjne?). Dokument powinien zostać w tym zakresie uzupełniony. Dla przykładu Portugalia planująca taką samą moc elektrolizerów (2 GW) na 2030 r. wprost mówi w swojej krajowej strategii o eksporcie wodoru do innych krajów.

Brak oceny skutków strategii

Dokument powinien zostać uzupełniony o ocenę skutków planowanych regulacji, porównującą zasadność publicznego wspierania produkcji wodoru w poszczególnych segmentach gospodarki z alternatywnymi technologiami energetycznymi (energia elektryczna, baterie). Taka ocena powinna zawierać uproszczoną analizę kosztów i korzyści z zastosowania wodoru w kluczowych sektorach (energetyka, ciepłownictwo, transport, przemysł), zwłaszcza że projekt przewiduje przeznaczenie na rozwój gospodarki wodorowej istotnych środków w wysokości 15 mld zł.

Brak oceny oddziaływania na środowisko

Przedstawiona do konsultacji wersja strategii przewiduje wytwarzanie wodoru w instalacjach wykorzystujących m.in. węgiel i gaz. Projekt jako planistyczny dokument rządu wyznaczający kierunki przyszłych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, powinien zostać uzupełniony o strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

Wojciech Kukula

Starszy Prawnik, Polska Energia

t. +48 22 307 21 02

wkukula@clientearth.org

www.clientearth.org

Beijing   Berlin   Brussels   London   Los Angeles   Luxembourg   Madrid   Warsaw

ClientEarth is an environmental law charity, a company limited by guarantee, registered in England and Wales, company number 02863827, registered charity number 1053988, registered office 10 Queen Street Place, London EC4R 1BE, a registered international non-profit organisation in Belgium, ClientEarth AISBL, enterprise number 0714.925.038, a registered company in Germany, ClientEarth gGmbH, HRB 202487 B, a registered non-profit organisation in Luxembourg, ClientEarth ASBL, registered number F11366, a registered foundation in Poland, Fundacja ClientEarth Poland, KRS 0000364218, NIP 701025 4208, a registered 501(c)(3) organisation in the US, ClientEarth US, EIN 81-0722756, a registered subsidiary in China, ClientEarth Beijing Representative Office, Registration No. G1110000MA0095H836. ClientEarth is registered on the EU Transparency register number: 96645517357-19. Our goal is to use the power of the law to develop legal strategies and tools to address environmental issues.